

Mindent megpróbáltunk, a DALTON BEJÖTT!

Tíz éve kezdtünk bele a tanulásmódszertan tanulásába. Ami most sikeresnek tűnik, annak a neve DALTON-TERV.

Az előzmények: 1., STUDIUM tanulás-módszertani képzés és tanfolyam

Budapesten, a Szilas parkban levő intézet hirdetésére jelentkezünk, és mentünk el kollégámmal 1997-ben a képzésre. Megtudtuk, hogy különféle módszerekkel hogyan fejleszhető a gyerekek eredményes tanulása, emlékezete és logikája. Annyira egyértelmű és megvalósítható módszerről volt szó, hogy hazatérve hozzáfogtunk a tanulás-módszertani képzés megszervezéséhez. Meggyőztük a szülőket is a téma fontosságáról. Költségtérítéssel tanfolyamról volt szó, és mivel a tanulók 90 %-a jelentkezett, csak a térítési díj felét kellett a cégnek befizetnünk.

Heti kétszer két órában, nyolc hónapon át a felsősöknek, hat hónapon át az alsósoknak tartottuk a foglalkozásokat. A tematikát, a tananyagot és eszközöket a központ biztosította számunkra. Rendes és korrekt partnerei voltunk egymásnak.

Rettentő megterhelő volt a hosszú folyamat valamennyiünk számára.

Eredmény:

- A gyerekek számtalan tanulási módszerrel ismerkedtek meg, de nem volt idejük azokat begyakorolni. Nem alkalmazták otthoni tanulmányaik során sem.
- Az elméleti oktatást a tanfolyamvezetők - ők ismerték a technikákat - ültették át esetenként a gyakorlatba.
- Ami máig megmaradt azok a lazítási technikák és a légző gyakorlatok.

Tanulságok - Így utólag ..

- Az elmélet alapján át kellett volna szerveznünk az egész oktatási folyamatot. Ez nem történt meg.

2., A TANULÁS-TANÍTÁSA tanulás-módszertani órák 2000/01-ben

Mivel a stúdium/módszer által nem lettünk eredményesebbek, a probléma még mindig fennállt. Megoldást kerestünk, tehát azzal indítottuk a tanévet (és a félévet is), hogy minden osztályfőnök egy héten keresztül az utolsó órájában a tanulóival tanulás-módszertani tréninget vezetett tanítványai számára. A felkészüléshez számos szakirodalmat megvásároltunk, (Oroszlány P,K-EMÖP) melyből mindenki kiválogathatta az adott osztály sajátosságainak legjobban megfelelő gyakorlatokat.

Eredmény:

- Hatékonyabb volt, mint az előző, mert most nyolc tanárt érintett a felkészülés. Ez a nyolc tanár a módszertani újdonságokat alkalomadtán be is építette a tanóráiba.
- Osztályfőnöki tanulás-módszertani felméréseinkből, és tantárgyi eredményeinkből azonban kitűnt, hogy a gyermekek az otthoni tanulási szokásaikat nem változtatták meg,

Kerestük és megtalálni véltük a hibát: Az utolsó órára a gyerekek fáradtak voltak, nem tudták elsajátítani a különböző technikákat és ezért nem adaptálták azokat.

2001/2002-ben ugyanígy indítottuk a tanfolyamot, de nem az utolsó órában, hanem az elsőben és nem túlóra díjért, hanem térítésmentesen

...

Mindenki felelevenítette az elmúlt évi gyakorlatokat, és azokat bevésve építkezett tovább az osztályával.

Eredménye:

- A tanórai munka nem alakult át. Zömében frontális osztálymunkával szerveztük óráinkat, elvétve előfordult csoportmunka és néha tanulókiértés.

- A tanulói teljesítmények összehasonlításban is ugyanazok maradtak.

- Tanítványaink tanulási szokásai most sem változtak.

Napjaink:

A 2004-2005-ös tanévben megismerkedtünk a Dalton-tervvel

A Dél- Rábaközi Iskolaszövetségnek köszönhetően - öt másik, hasonló léteben fenyegetésnek kitétt kisiskolával közösen - egy rövid tréning keretében megismerkedtünk a Dalton-terv elméletével, és kipróbálhattuk azt a gyakorlatban is. Kezdetben azonban nem derült ki, hogy milyen alapos tanári felkészülést feltételez ez az újdonság. Még abban a tanévben - az osztályösszevonások előtt kipróbáltuk néhányan az osztályokban.

A 2005/2006-os tanév: Megvalósul a Dalton-terv - egy merőben más, újszerű tanulásszervezési folyamat.

Ebben a tanévben kénytelenek voltunk összevonni osztályainkat. A hasonló helyzetekre kifejlesztett módszer alapján ketten folytatjuk a tanítást Dalton-tervvel. 5-8. osztályig matematika, kémia biológia és földrajz tantárgyakban, osztott és összevont csoportokban. Hamarosan magyar és történelem tantárgyakban is alkalmazzuk a Dalton-oktatást.

Eredményeink:

1., Az iskolát tekintve: Kiváltunk a közepszerűségből, és egy korszerű tanulásszervezési folyamat-eredményes bevezetésével példái lehettünk és lettünk a berögződések sikeres leküzdésének, a megújulásnak, az innovációnak.

2., A kollégákat tekintve: Tudatosabban foglalkozik mindenki a Nemzeti Alaptantervvel, tantervek és tankönyvek tananyagtartalmával, a követelményekkel, és a tanórai módszertan megújításával a Dalton-pedagógia szellemében. Nagy hatással van ez a tudatos tanulásszervezésre, az eredményes tanulás-tanításra, ami a gyakorlatból indul ki, és átsző minden tanórát.

3., A tanulókat tekintve: a tanórán tanulják meg a tananyagot. Teszik ezt csoportban, párban vagy egyénileg, ahogy nekik ez jobban tetszik, ahogyan eredményesebb számukra. Igénybe vehetik a tanár segítségét, ha szükségük van rá, elmagyarázhatják egymásnak a meg nem értett feladatokat, gyakorlati praktikus tanácsokkal segíthetik társaikat.

Megtalálják és begyakorolják a számukra legeredményesebb tanulási módszert.

A hosszabb-rövidebb tanulási szakaszokra kézbe kapott penzumokkal saját ütemben haladhatnak, lemérhetik teljesítményüket, gazdálkodhatnak a feladattal és a rendelkezésre álló idővel.

4., A szülőket tekintve: Tájékozódhattak arról - egy szülői értekezlet keretében félévkor - hogy mi is ez az új, sokat emlegetett tanulásszervezési módszer. Gyermekükön megtapasztalták, hogy sokkal

könnyebben tanulnak, nőtt a felelősségtudatuk és fejlődött az önállóságuk. Tanulmányi eredményeik jobbak, vagy a képességeik szerinti elvárható szinten teljesítenek.

További terveink:

A kompetencia-alapú oktatás bevezetésével (nyertes HEFOP 3.1.3. pályázatunknak köszönhetően) még szélesebb körű differenciálási lehetőségek nyílnak meg számunkra. Valamennyien részt veszünk a képzéseken. A Dalton-terv alapelveinek, módszertani kultúrájának megtartásával a XXI. század elvárásainak megfelelő kompetenciákkal rendelkező fiatalokat tudunk a munkaerőpiac és a továbbképző intézmények számára kibocsátani.

Szeretnénk a térség mintaiskolájává válni ezen a téren/is/!

Osli, 2006. április 11.

„EdQ-Akadémia” képzés az Osli Általános Iskolában

2006. március 16-án a MPI, a CERNEDA, az „EdQ” közös szervezésével regionális nyílt DALTON-napot tartottunk az Osli Általános Iskolában, melynek fókuszában az összevont osztályok álltak.

A Dalton-pedagógia megalkotása Helen Parkhurst, amerikai tanítónő nevéhez fűződik. 100 évvel ezelőtt egy falusi kisiskola nyolc évfolyamos, osztatlan csoportjában kezdte el tanítói kísérleteit, és dolgozta ki az eredményes tanítás-tanulás metodikáját. **Napjainkban a klasszikus Dalton-pedagógiához térünk vissza** - a magyarországi oktatáspolitikai irányelveknek megfelelően - **speciális segítséget nyújtva egyúttal az osztatlan iskoláknak is.**

A nyílt napot megelőzően a Győr-Moson-Sopron Megyei Közoktatási Közalapítványa támogatásával 15 órás Dalton-elméleti tanfolyam és 15 órás gyakorlati tréninget tartottunk, mely segítette a szakmai nap színvonalas lebonyolítását.

Köszönjük!

Gömöryné Mészey Zsuzsa
megyei Dalton-koordinátor

Bővebben lásd: <http://www.osliiskola.hu/kezdo.htm> honlapon